

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Βραβευμένες Ιρανές μπλόγκερ

«Είμαι ευτυχής που παραλαμβάνω αυτό το βραβείο. Είναι συλλογική η **βράβευση**. Όμως θέλω να πω ότι δεν αποτελεί τιμή μόνον για όλες εμάς, εμάς που δημιουργήσαμε στο Διαδίκτυο την ιστοσελίδα «Αλλαγή για την ισότητα». Θεωρώ ότι το βραβείο τιμά συνολικά όσους αγωνίζονται στο Ιράν για την ελευθερία της έκφρασης. Πολλοί από αυτούς βρίσκονται στη φυλακή. Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να τους το αφιερώσω».

Ετσι, είπε συγκινημένη αλλά χαμογελαστή η Ιρανή δημοσιογράφος και μπλόγκερ Παρβίν Αρνταλάν.

«Πολίτης στο Διαδίκτυο». Ένα νέο βραβείο. Αυτό που παρέλαβε η Παρβίν Αρνταλάν, προ ημερών στο Παρίσι. Απονεμήθηκε για πρώτη φορά εφέτος με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας κατά της **Λογοκρισίας** στον Κυβερνοχώρο (12 Μαρτίου). Το θεσμοθέτησε, σε συνεργασία με την Google Γαλλίας, η ακούραστη διεθνής οργάνωση «Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα».

Ποιες ακριβώς είναι οι Ιρανές που βραβεύτηκαν και ποια είναι ειδικότερα η Παρβίν Αρνταλάν που τις εκπροσώπησε; Με τη σειρά.

Είκοσι Ιρανές. Οι περισσότερες δημοσιογράφοι και μπλόγκερ. Τον Σεπτέμβριο του 2006, δημιούργησαν στην Τεχεράνη την ιστοσελίδα «Αλλαγή για την ισότητα» (www.we-change.org). Ο αρχικός στόχος τους τότε; Η ενημέρωση και **κινητοποίηση** εναντίον σειράς νόμων σε βάρος των γυναικών που προετοίμαζε το προκομμένο καθεστώς των μουλάδων.

Είκοσι Ιρανές. Τόσες βέβαια αποτελούσαν την αρχική ιδρυτική ομάδα, μετά ο αριθμός μεγάλωσε πολύ. Όλες θαρραλέες, μαχητικές, **επινοητικές**. Με τσαγανό. Δεν πτοούνται με τίποτε. Δεν το βάζουν κάτω.

Κάποιοι τις αποκάλεσαν «φεμινίστριες του Κυβερνοχώρου». Κρυάδες. Ο χαρακτηρισμός, στο πρώτο σκέλος του, τις αδικεί· περιορίζει πολύ το εύρος της πολιτικής τους δράσης. Και πάντως, ας μην ξεχνάμε ότι το βραβείο που πήραν είναι «Ο πολίτης (όχι οι φεμινίστριες) στο Διαδίκτυο».

«Αλλαγή για την ισότητα». Η ιστοσελίδα τους, σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά το ξεκίνημά της, έχει γίνει πηγή έγκυρης πληροφόρησης για ό,τι συμβαίνει

στην «παράλληλη» ιρανική κοινωνία (ασφαλώς και ό,τι αφορά την κατάσταση των γυναικών). Δεν είναι υπερβολή. Μέσα από έναν τέτοιο διαδικτυακό τόπο «αναπνέει και εξελίσσεται», στο θεοκρατικό Ιράν, η κοινωνία πολιτών.

Χρειάζεται να πω ότι για τις Ιρανές μπλόγκερ η ζωή δεν είναι ρόδινη; Από το 2006 που ξεκίνησαν την ιστοσελίδα τους, τουλάχιστον πενήντα έχουν κληθεί για ανάκριση, έχουν συλληφθεί και **φυλακισθεί**.

Για την Παρβίν Αρνταλάν τώρα ο λόγος. Ηγετική μορφή στον αγώνα για τη διεκδίκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ειδικότερα για την **υπεράσπιση** των γυναικών. Πρωτοστάτησε στη δημιουργία της ιστοσελίδας και παραμένει πάντα η ψυχή της. Εκτός από μπλόγκερ και δημοσιογράφος είναι επίσης συγγραφέας. Γεννήθηκε στην Τεχεράνη το 1967.

Η Παρβίν Αρνταλάν τα τελευταία δύο χρόνια δεν ζει στο Ιράν. Βρίσκεται στη Σουηδία (και) για λόγους υγείας. Τους επόμενους μήνες όμως θα επιστρέψει πίσω στη χώρα της· ποιος ξέρει τι της επιφυλάσσουν οι «Φρουροί της Επανάστασης».

Οι Ιρανές με την ιστοσελίδα τους «Αλλαγή για την ισότητα» ήταν στην πρώτη γραμμή της ειρηνικής εξέγερσης που συγκλόνησε το Ιράν πέρσι τον Ιούνιο μετά την **αμφιλεγόμενη** επανεκλογή του Αχμαντινετζάντ.

Απίστευτες εικόνες, βίντεο, μηνύματα, πληροφορίες. Απίστευτες σκηνές από τις ειρηνικές (χωρίς εξαίρεση) **διαδηλώσεις** στους δρόμους της Τεχεράνης με τις εκατοντάδες χιλιάδες άνδρες και γυναίκες να φωνάζουν «πού πήγε η ψήφος μας;». Όλα αυτά όσο έμοιαζαν εξωπραγματικά τόσο ήταν αληθινά. Τα είδαμε και τα πληροφορηθήκαμε, όχι επειδή το επέτρεψε το καθεστώς. Αλλά επειδή οι Ιρανοί και οι Ιρανές εκμεταλλεύτηκαν τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες και νεότερες τεχνολογίες.

Αν δεν υπήρχαν το Internet (παρά τον καθεστωτικό έλεγχο), το Facebook, το YouTube, το Twitter, όλα τα **δημοφιλή** ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα; Πώς θα συντονιζόταν το κίνημα της αντιπολίτευσης; Θα ήταν αδύνατον. Τι θα γνωρίζαμε απ' όσα συνέβησαν; Σχεδόν τίποτε. Ακόμη και η εικόνα της Νέντα που έγινε το σύμβολο της εξέγερσης θα ήταν άγνωστη, το ίδιο και ο θάνατός της.

Αν δεν υπήρχαν οι φοβερές και τρομερές Ιρανές μπλόγκερ με την ιστοσελίδα «Αλλαγή για την ισότητα»; Σίγουρα η αντίσταση στο καθεστώς θα ήταν πιο φτωχή. Ευέλικτες. Γλυστράνε. Το καθεστώς δεν μπορεί να τα ελέγχει όλα. Όταν δημιουργεί πρόβλημα στο Facebook, εκείνες καταφεύγουν στο Twitter. Όταν και το Twitter γίνεται προβληματικό, εκείνες χρησιμοποιούν το Skype.

Το βραβείο «Πολίτης στο Διαδίκτυο» αγγίζει ακριβώς την ουσία του προβλήματος. Οι Ιρανές μπλόγκερ στις οποίες δόθηκε το βραβείο, λειτουργούν σε συνθήκες **ακραίες** -στη μαυρίλα του φονταμενταλισμού- με συνείδηση πολίτη.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Τέτα Παπαδοπούλου, Ελευθεροτυπία, Παρασκευή 19 Μαρτίου 2010

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100-120λέξεις)
Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80 εως 100 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: «Μέσα από έναν τέτοιο διαδικτυακό τόπο 'αναπνέει και εξελίσσεται', στο θεοκρατικό Ιράν, η κοινωνία πολιτών».
Μονάδες 11

B2. α) Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου να εντοπίσετε τον τρόπο και τα μέσα πειθούς που μετέρχεται η συγγραφέας.
Μονάδες 4

β) Να χαρακτηρίσετε το κείμενο ως προς το γραμματειακό είδος στο οποίο ανήκει.
Μονάδες 4

B3. α) Να σχολιάσετε τη χρήση των εισαγωγικών με αναφορές από το κείμενο.
Μονάδες 3

β) Να αιτιολογήσετε τον ερωτηματικό τόνο που διατρέχει το σύνολο του κειμένου, συσχετίζοντάς τον με τον σκοπό συγγραφής του κειμένου.
Μονάδες 3

B4. α) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: βράβευση, κινητοποίηση, επινοητικές, λογοκρισίας, δημοφιλή
Μονάδες 5

β) Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: φυλακισθεί, υπεράσπιση, διαδηλώσεις, αμφιλεγόμενη, ακραίες
Μονάδες 5

Γ. Η γυναίκα αργά αλλά σταθερά διεκδίκησε τη βελτίωση της θέσης της στην κοινωνία και κυρίως, την ισότητα. Συμμετέχετε ως ομιλήτριάς/τρια σε ημερίδα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Στο λόγο που εκφωνείτε αναφέρετε τις απόψεις σας για το αν θεωρείτε ότι η σύγχρονη κοινωνία αντιμετωπίζει με τον απαιτούμενο σεβασμό τη γυναικεία ύπαρξη σε όλους τους τομείς δράσης της. Πιστεύετε ότι μπορούν οι νέες τεχνολογίες να συμβάλλουν στον αγώνα για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της;
(500-600λέξεις)

Μονάδες 40

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A Το άρθρο περιγράφει τη δημιουργία και τη δράση ενός μπλόγκ από μια ομάδα ιρανών γυναικών στην προσπάθειά τους να υπερασπιστούν τα δικαιώματα των γυναικών στο θεοκρατικό και ανδροκρατικό Ιράν. Αρχικά γίνεται αναφορά στη βράβευση της Παρβίν Αρνταλάν, εκπροσώπου αυτής της ομάδας, που αποτελείται από είκοσι γυναίκες δημοσιογράφους που πλέον έχουν γίνει πολύ περισσότερες, με το βραβείο «Πολίτης στο Διαδίκτυο». Τονίζεται πως υπήρξαν επικριτές αυτής της προσπάθειας όμως η ιστοσελίδα τους είναι μια προσπάθεια έγκυρης πληροφόρησης σε ένα αυστηρά λογοκρατούμενο καθεστώς. Φυσικά αυτό υπήρξε αιτία ανακρίσεων και διωγμών αλλά παρόλα αυτά οι διαδηλώσεις τους υπήρξαν απόλυτα ειρηνικές. Καταλήγοντας αναφέρονται οι «ελιγμοί» που απαιτείται να πραγματοποιούν στο διαδίκτυο για να αποφύγουν τη λογοκρισία και αναδεικνύεται η δύναμη του διαδικτύου ως υπερασπιστή της δημοκρατίας.

B1 Η άκρατη δημοκρατία του Κλεισθένη, έχει συναντήσει πλέον την απόλυτη εφαρμογή της στα σύγχρονα διαδικτυακά μέσα. Σύμμαχος της δημοκρατίας για την πλειονότητα των κρατών, αλλά και εχθρός για τις υπόλοιπες, το Διαδίκτυο, αποτέλεσε το μέσο εκδήλωσης κοινωνικών ομάδων στο Ιράν, προκειμένου να επιτευχθεί η Ισότητα. Τα θεοκρατικά πολιτικά συστήματα, τα οποία χειραγωγούν τις μάζες, διατηρώντας αυτές στον πνευματικό σκοταδισμό, βρίσκονται αντιμέτωπα με τα δημοκρατικά ιδεώδη που υποβοηθούνται σημαντικά από την τεχνολογία, ώστε να επέλθει η διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της πολυφωνίας. Συνεπώς, η κοινωνία των πολιτών, μεταβαίνει από το θεωρητικό της ιδεολογικό πλαίσιο, στη μερική ή πλήρη πραγμάτωσή της.

B2 α) Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου η συγγραφέας επικαλείται τη λογική. Με αναφορά σε αληθινά γεγονότα «βραβείο 'ο πολίτης στο διαδίκτυο' το οποίο απονεμήθηκε για πρώτη φορά εφέτος με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας κατά της Λογοκρισίας στον Κυβερνοχώρο (12 Μαρτίου)» επικυρώνει το λόγο της με καταγραφή τεκμηρίων.

β) Το κείμενο ανήκει στο γραμματειακό είδος του άρθρου. Πρόκειται για δημοσιογραφικό κείμενο το οποίο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα 'Ελευθεροτυπία' (19 Μαρτίου 2010). Αφορμάται από γεγονός της επικαιρότητας (βράβευση Ιρανών μπλόγκερ) το οποίο σχολιάζεται στα πλαίσια της ερμηνευτικής δημοσιογραφίας. Σκοπός της συντάκτριας είναι η ενημέρωση και πληροφόρηση του αναγνωστικού κοινού.

B3 α) Τα εισαγωγικά στο συγκεκριμένο κείμενο χρησιμοποιούνται για τους εξής λόγους:

1. Για την επανάληψη φράσεων που ειπώθηκαν από άλλο πρόσωπο με τα ίδια λόγια «Είμαι ευτυχής...αφιερώνω»
2. Για να φανεί ότι πρόκειται για ειδικό όρο ή τίτλο «Πολίτης στο Διαδίκτυο», «Αλλαγή για την ισότητα», «Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα»
3. Για να δηλωθεί η ειρωνεία ή η απαξίωση της έννοια που τίθεται μέσα στα εισαγωγικά «φεμινίστριες του κυβερνοχώρου»

4. Για να τονιστεί ότι ο όρος χρησιμοποιείται μεταφορικά «παράλληλη» ιρανική κοινωνία.

β) Η χρήση των ερωτηματικών προσδίδει στο κείμενο παραστατικότητα, αμεσότητα και ενεργοποίηση του προβληματισμού του αναγνώστη αναφορικά με το ακανθώδες ζήτημα της εφαρμογής της Ισότητας στο Ιράν. Πιο συγκεκριμένα, η χρήση του ερωτηματικού της τέταρτης παραγράφου έχει μεταβατική χρήση, προκειμένου να αναφερθούν οι Ιρανές που εκπροσωπήθηκαν. Παράλληλα, τα ερωτήματα που τίθενται στις τελευταίες παραγράφους, έχουν ρητορικό χαρακτήρα με διάθεση σαρκασμού, προκαλώντας έμφαση, καθώς και ζωντάνια στο περιεχόμενο του νοήματος αλλά και τη διέγερση του ενδιαφέροντος του αναγνώστη προκειμένου να αντιμετωπίσει ως δικιά του την ειρηνική εξέγερση των Ιρανών μπλόγκερ.

B4 α) βράβευση: έπαινος
κινητοποίηση: δραστηριοποίηση
επινοητικές: εφευρετικές
λογοκρισίας: ελέγχου
δημοφιλή: γνωστά

β) φυλακισθεί # ελευθερωθεί
υπεράσπιση # κατηγορία
διαδηλώσεις # αδράνεις
αμφιλεγόμενη # βέβαιη
ακραίες # ευνοϊκές

Γ. Ανάλυση του θέματος

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ: Κυρίες και κύριοι,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Κάθε χρόνο, στις 8 του Μάρτη, γιορτάζουμε την «Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας» για να διατηρήσουμε ζωντανή την μνήμη των αγώνων της ανθρωπότητας για τα δικαιώματα των γυναικών. Στις μέρες μας η γυναίκα κατακτά όλο και πιο σημαντική θέση στο χώρο της εργασίας, της γνώσης και της κοινωνικής προσφοράς. Μία κατάκτηση για την ανθρωπότητα, που πραγματοποιήθηκε με σκληρούς αγώνες, κυρίως από τις γυναίκες. Ωστόσο, παρά τους αγώνες εξακολουθούν να επιβιώνουν οι διακρίσεις και οι ανισότητες εις βάρος των γυναικών.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ 1: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

A. ΥΠΑΝΑΠΤΥΚΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Δυστυχώς, στις χώρες με βραδεία ανάπτυξη, οι γυναίκες υποτιμώνται, προσβάλλεται η αξιοπρέπειά τους και εν γένει παραβιάζονται κατάφωρα τα δικαιώματά τους. Το γεγονός υατό καταδεικνύουν:

- Η πολιτική περιθωριοποίηση των γυναικών και η στέρηση βασικών δικαιωμάτων έκφρασης και συμμετοχής. Σε χώρες όπως η Σαουδική Αραβία οι γυναίκες γενικά απαγορεύεται να ψηφίσουν ή να διεκδικήσουν δημόσιο

αξίωμα, να οδηγούν οχήματα ή να ταξιδέψουν στο εξωτερικό. Αντιθέτως, αυτό που προάγεται είναι ο κατ'οίκον εγκλεισμός τους.

- Ανισότητα στην εκπαίδευση: τραγικά είναι τα ποσοστά αναλφαβητισμού, καθώς τα κορίτσια ακόμη κι όταν φοιτούν στο σχολείο σπανίως το ολοκληρώνουν.
- Οι γάμοι των κοριτσιών σε πρώιμη ηλικία. Στην Ασία το 1 στα 2 κορίτσια παντρεύονται πριν τα 18.
- Εγκλήματα «τιμής»: αν και διαφέρουν από λαό σε λαό, έχουν ένα κοινό παρονομαστή: τη βία και συχνά το φόνο. Έτσι, οι γυναίκες βιάζονται, δέχονται επιθέσεις με οξύ και γενικά υπόκεινται σε εξευτελισμούς και ταπεινώσεις χωρίς όριο.
- Υποχρεωτική ενδυμασία (μπούρκες, τσαντόρ) ακόμη και σε δυτικές κοινωνίες.

B. ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Στα περισσότερα βιομηχανικά κράτη, οι γυναίκες έχουν πλέον νομική ισότητα με τους άντρες. Ωστόσο, δεν έχει ακόμη επιτευχθεί η κοινωνική ισότητα με το άλλο φύλο. Μια σειρά παρατηρήσεων πάνω στο σύγχρονο κόσμο μαρτυρούν πως η ανισότητα των δύο φύλων υπάρχει, ενώ συνάμα βρίσκονται διαρκώς καινούριες μορφές εκματάλλευσης του γυναικείου πληθυσμού.

- Οι παραδοσιακοί κοινωνικοί ρόλοι άνδρα και γυναίκας μέσα στην οικογένεια, στην κατανομή των εργασιών και των ευθυνών, ελάχιστα έχουν διαφοροποιηθεί. Οι ευτελείς εργασίες του νοικοκυριού, η ανατροφή και η διαπαιδαγώγηση των παιδιών ανήκουν στη γυναίκα.
- Σήμερα που η γυναίκα έχει ενταχθεί στις παραγωγικές και οικονομικές δραστηριότητες όμοια με τον άνδρα, δεν μπορεί παρά να περιορίζει τα πλαίσια του ελεύθερου χρόνου της και των κοινωνικών δραστηριοτήτων της υποτιμώντας την και επιβαρύνοντάς την με επιπρόσθετο άγχος και κόπωση.
- Παράλληλα, την ίδια στιγμή που ελαχιστοποιούνται οι δυνατότητές της για ουσιαστική ενασχόληση με το επάγγελμα, για κοινωνική διάκριση και καταξίωση γίνεται και αντικείμενο εκματάλλευσης στους χώρους εργασίας. Η άνιση αμοιβή σε σχέση με τους άνδρες, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας στο φύλο της, οι αυθαίρετες απολύσεις κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης επιδεικνύουν μερικά από τα προβλήματα της σύγχρονης γυναίκας.
- Υποτίμηση του γυναικείου φύλου μέσα από διαφημίσεις, ταινίες, περιοδικά, μέσα από τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στην εξουσία και στις υψηλές θέσεις. Προβάλλει έκδηλος και ανησυχητικός ο βαθμός καταπίεσης ή και κάποτε αδιαφορίας απέναντι στο δεύτερο φύλο από τις κοινωνίες μας.
- Η αγορά εργασίας εξακολουθεί να είναι διχοτομημένη με βάση το φύλο, με την έννοια ότι τα επαγγέλματα διακρίνονται σε «αντρικά» και «γυναικεία».
- Ακούμε συνέχεια για την ανάγκη να δραστηριοποιούνται περισσότερες γυναίκες στην επιχείρηση και στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Θεωρητικά, προωθείται με κάθε τρόπο η γυναικεία επιχειρηματικότητα από την πολιτεία. Δεν γίνεται όμως καμία μνεία για τα προβλήματα που εμποδίζουν την ανάπτυξή της, για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να συνδυαστεί η επαγγελματική ανέλιξη της γυναίκας με τον παραδοσιακό της ρόλο στην οικογένεια και την κοινωνία που δεν έχει ακόμη απομυθοποιηθεί και ισορροπήσει.

Μεταβαση:

Η χειραφέτηση των γυναικών δεν έγινε ακόμη «κοινωνική συνείδηση» σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησής της. Στη σύγχρονη «κοινωνία των πληροφοριών» έχουν αυξηθεί οι δυνατότητες επικοινωνίας των ανθρώπων. Η εξέλιξη αυτή μπορεί να συνδράμει και στην αύξηση των δυνατοτήτων πραγμάτωσης ανθρωπίνων αξιών και προπάντων της ανθρωπίνης ελευθερίας και της γυναικείας χειραφέτησης.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ 2: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

- Το διαδίκτυο παρέχει δυνατότητες απόκτησης γνώσεων (άμεσος χρόνος πληροφόρησης από πληθώρα πηγών) και επικοινωνίας.
- Προσφέρεται η δυνατότητα για επικοινωνία λαών και γόνιμη αξιοποίηση των δημιουργικών τους στοιχείων (διάλογος, γνωριμίες, καλλιέργεια οικουμενικού πνεύματος, απαλλαγή από προκαταλήψεις και στερεότυπα).
- Επαφή με τις τέχνες (π.χ επίσκεψη σε μουσεία, αναζήτηση σε βιβλιοθήκες, περιδιάβαση σε εκθέσεις, επιλέγοντας απλώς την αντίστοιχη ιστοσελίδα).
- Προσφέρει άμεση δημοκρατία: παρέχει δυνατότητες προσωπικής έκφρασης για πολιτικά ζητήματα. Πολίτες και οργανώσεις αποκτούν βήμα για να ακουστεί η φωνή τους (διεύρυνση της δημοκρατίας χάρη στα νέα ψηφιακά μέσα). Αξιοσημείωτη είναι η ύπαρξη διαδικτυακών δημοψηφισμάτων, αποτύπωση άμεσης μορφής δημοκρατίας.
- Δημιουργία ενός νέου τύπου «πολίτη». Χαρακτηριστικό στοιχείο του είναι χωρίς τη φυσική του παρουσία, από το σπίτι του, συμμετέχει σε εικονικές κοινότητες, ενημερώνεται, ψηφίζει.
- Δυνατότητα για εργασία από το σπίτι (τηλεργασία) σε μητέρες με μικρά παιδιά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Το διαδίκτυο, η βασικότερη πηγή γνώσης και πληροφόρησης σήμερα, είναι ένα ελεύθερο μέσο προσιτό σε όλους. Και ισχυρό. Τοσο ισχυρό που μπορεί να γίνει «όπλο» διαμαρτυρίας και διάκρισης στα χέρια των γυναικών στον αγώνα τους για την ισότητα. Πάντως, από κάθε πλευρά ο αγώνας για την πραγματική ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα είναι υπόθεση παιδείας και ανθρωπισμού.

Επιμέλεια: Πετρομελίδης Βασίλης,
Ζίγρα Εύα,
Κουρτίδης Γιάννης,
Τζιμογιάννης Δημήτρης